Українська мова 6 клас

Сьогодні 17.03.2025 **Ypok №101** BCIM pptx

Відмінювання числівників

Мета: навчити утворювати й використовувати правильно відмінкові форми числівників; поєднувати правильно числівники з іменниками; пояснювати відмінювання та правопис числівників правилами; вчити розв'язувати тестові завдання; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності.

Очікувані результати:

формування предметних компетентностей: учень/учениця утворює й використовує правильно відмінкові форми числівників; поєднує правильно числівники з іменниками; пояснює відмінювання та правопис числівників правилами; розв'язує тестові завдання; усвідомлює роль числівників у досягненні точності й виразності мовлення.

Емоційне налаштування

Всіх до класу вже скликає Голосистий наш дзвінок, І ми радо поспішаєм На цікавий наш... урок.

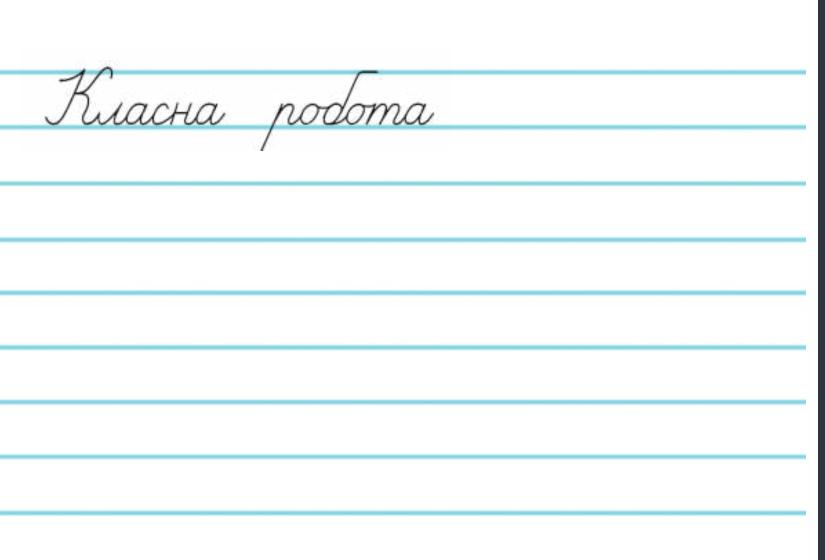
Повідомлення теми уроку

Сьогодні на уроці
практикуватимемо
відмінювання числівників,
підвищимо свій рівень
грамотності.

Запишіть сьогоднішню дату

Перевірка домашнього завдання

Запишіть словосполучення в родовому, давальному й орудному відмінках з паралельними формами, де вони є. Замініть цифри словами

6 (місяць), 7 (сторінка), 11 (година), 20 (книжка), 14 (учасник), 19 (переможець), 20 (вірш), 70 (учень), 80 (медаль).

P. Op. Д. шести місяців шістьом місяцям шістьома місяцями шістьох місяців шести місяцям шістьма місяцями сімох сторінок сімом сторінкам сьома сторінками семи сторінок семи сторінкам сімома сторінками одинадцятьома годинами одинадцятьом годинам одинадцятьох годин одинадцяти годин одинадцяти годинам одинадцятьма годинами двадцятьома книжками двадцяти книжок двадцяти книжкам двадцятьох книжок двадцятьма книжками двадцятьом книжкам

Вправа **402**

підручник. Сторінка

Запишіть словосполучення в родовому, давальному й орудному відмінках з паралельними формами, де вони є. Замініть цифри словами

	Р.	Д.	Op.
чотирнадцяти учасників чотирнадцятьох учасників		чотирнадцятьом учасникам чотирнадцяти учасникам	чотирнадцятьома учасниками чотирнадцятьма учасниками
дев'ятнадцятьох переможців дев'ятнадцяти переможців		дев'ятнадцятьом переможцям дев'ятнадцяти переможцям	дев'ятнадцятьома переможцями дев'ятнадцятьма переможцями
	двадцятьох віршів двадцяти віршів	двадцятьом віршам двадцяти віршам	двадцятьома віршами двадцятьма віршами

Вправа **402**

_{Підручник}. Сторінка

Запишіть словосполучення в родовому, давальному й орудному відмінках з паралельними формами, де вони є. Замініть цифри словами

сімдесяти учнів
сімдесятьох
учнів

P.

сімдесятьом учням сімдесяти учням

Д.

вісімдесятьома медалями вісімдесятьма

медалями

Op.

сімдесятьома

учнями

сімдесятьма

учнями

вісімдесяти медалей вісімдесятьох медалей

вісімдесятьом медалям вісімдесяти медалям

Підручник. Сторінка

Пригадуємо. Шукаємо відповіді на запитання

- ✓ Для чого потрібно вміти правильно відмінювати числівники?
- ✓ Які правила змінювання числівників потрібно знати?
- ✓ Яке походження має числівник сорок?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Прочитайте текст. Зверніть увагу на відмінкові закінчення числівника сорок. Висловіть припущення, як відмінюється цей числівник. Поясніть написання виділених слів

Про походження числівника сорок існує кілька гіпотез. У давні часи, коли говорили «сорок», мали на увазі не певні предмети, кількість яких дорівнювала сорока (чотирьом десяткам), а традиційно встановлену кількісну міру. Ця міра завжди позначала одне й те саме: мішок, зв'язку з сорока білячих або соболиних шкурок. Так і старовинних літописах: «Подарували писали чужоземним послам сорок соболиних шкур..». Саме із сорока шкурами працювали майстри, коли шили шуби, що так цінувала знать. Згодом слово «сорок» втратило своє первісне значення, з іменника перетворилося на кількісний числівник, набувши всіх його журналу).

Підручник. Сторінка

Запам'ятай

В усіх відмінках, крім називного й знахідного, числівники *сорок, дев'яносто, сто* мають закінчення -a: сорок учасників, сорока учасників, ...сорока учасникам...

У числівниках двісті, триста, чотириста, п'ятсот, шістсот, сімсот, вісімсот, дев'ятсот відмінюються обидві частини (семисот, семистам — семистам, сімомастами (сьомастами) тощо).

підручник. Сторінка

Провідміняйте словосполучення сорок сторінок, дев'яносто будинків, сто учасників. Позначте закінчення числівників та іменників

Вправа **404**

Н.в.	сорок сторінок	дев'яносто будинків	сто учасників
Р.в.	сорока сторінок	дев'яноста будинків	ста учасників
Д.в.	сорока сторінкам	дев'яноста будинкам	ста учасникам
3.в.	сорок сторінок	дев'яносто будинків	сто учасників
О.в.	сорока сторінками	дев'яноста будинками	ста учасниками
М.в.	(на/у) сорока сторінках	(на/у) дев'яноста будинках	(на/у) ста учасниках

_{Підручник.} Сторінка

Розгляньте уважно обидві таблиці. Що спільного і відмінного у відмінюванні числівників ви помітили?

Відмінювання і правопис числівників двісті, триста, чотириста

Вправа **405**

_{Підручник.} Сторінка

Розгляньте уважно обидві таблиці. Що спільного і відмінного у відмінюванні числівників ви помітили?

Відмінювання і правопис числівників п'ятсот, шістсот, сімсот

Н.в.	П'ятсот	Шістсот	Сімсот
Р.в.	п'ятИсот	шестИсот	семИсот
Д.в.	п'ятИстам	шестИстам	семИстам
3.в.	Н. або Р.	Н. або Р.	Н. або Р.
О.в.	п'ятьМАстами, п'ятьОМАстами	шістьМАстами, шістьОМАстами	сьоМАстами, сімОМАстами
М.в.	(на) п'ятИстах	(на) шестИстах	(на) семИстах

Вправа **405**

підручник. **Сторінка**

За поданими в таблиці зразками провідміняйте словосполучення триста дітей, шістсот кілометрів

Н.в.	Триста дітей	
Р.в.	трьОХсот дітей	
Д.в.	трьОМстам дітям	
3.в.	Н. або Р.	
О.в.	трьОМАстами дітьми	
М.в.	(на) трьОХстах дітях	

Н.в.	Шістсот кілометрів		
Р.в.	шестИсот кілометрів		
Д.в.	шестИстам кілометрам		
3.в.	Н. або Р.		
О.в.	шістьМАстами, шістьОМАстами кілометрами		
М.в.	(на) шестИстах кілометрах		

підручник. **Сторінка**

Вправа

405

Розгляньте зразки відмінювання кількісних числівників *сто шістдесят сім і тисяча*. Визначте їх групу за будовою. На відмінювання якої частини мови схоже відмінювання числівника тисяча?

Н.в.	сто шістдесят сім	тисяча
Р.в.	ста шістдесяти (-ьох) семи (сімох)	тисячі
Д.в.	ста шістдесяти (-ьом) семи (сімом)	тисячі
3.в.	сто шістдесят (-ьох) сім (сімох)	тисячу
О.в.	ста шістдесятьма (-ьома) сьома (сімома)	тисячею
М.в.	(на) ста шістдесяти (-ьох) семи (сімох)	(на) тисячі

Вправа 406

У складених числівниках відмінюємо кожне слово. Числівник *тисяча* відмінюємо як іменник І відміни мішаної і

підручник. **Сторінка** групи. Числівники *нуль, мільйон, мільярд, трильйон* мають рід і число, їх відмінюємо як іменники ІІ відміни м'якої та твердої груп.

Провідміняйте й запишіть такі словосполучення: чотириста п'ятдесят три гектари, мільйон жителів, дві тисячі триста українців. Здійсніть взаємоперевірку

Н.в.	чотириста п'ятдесят три гектари	
Р.в.	чотирьохсот п'ятдесяти(-тьох) трьох гектарів	
Д.в.	чотирьомстам п'ятдесяти(-тьом) трьом гектарам	
3.в.	чотириста п'ятдесят три гектари	
О.в.	чотирмастами п'ятдесятьма(-тьома) трьома гектарами	
М.в.	(на) чотирьохстах п'ятдесяти(-тьох) трьох гектарах	

_{Підручник.} Сторінка

Провідміняйте й запишіть такі словосполучення: чотириста п'ятдесят три гектари, мільйон жителів, дві тисячі триста українців. Здійсніть взаємоперевірку

Н.в.	мільйон жителів
Р.в.	мільйона жителів
Д.в.	мільйону жителів
3.в.	мільйон жителів
О.в.	мільйоном жителів
М.в.	(на) мільйоні жителів

407

Вправа

підручник. **Сторінка**

Провідміняйте й запишіть такі словосполучення: чотириста п'ятдесят три гектари, мільйон жителів, дві тисячі триста українців. Здійсніть взаємоперевірку

Н.в.	дві тисячі триста українців	
Р.в.	двох тисяч трьохсот українців	
Д.в.	двом тисячам трьомстам українцям	
3.в.	дві тисячі триста українців	
О.в.	двома тисячами трьомастами українцямі	
М.в.	(на) двох тисячах трьохстах українцях	

Вправа **407**

_{Підручник.}
Сторінка

Пригадайте, що означають збірні числівники. Наведіть приклади. Розгляньте подану нижче інформацію. Зверніть увагу на закінчення цих числівників у непрямих відмінках. Який висновок можете зробити?

Збірні числівники відмінюються як кількісні, тобто мають форми відповідних кількісних числівників: четверо — чотирьох, восьмеро — восьми, вісьмох тощо.

Вправа **408**

підручник. Сторінка

Провідміняйте збірні числівники четверо, семеро, восьмеро разом з дібраними до них іменниками. Позначте закінчення числівників у непрямих відмінках

	н.	Р.	Д.	Зн.	Op.	M.
	четверо коней	чотирьох коней	чотирьом коням	чотирьох коней	чотирма кіньми	(на) чотирьох конях
3	семеро відер	семи (сімох) відер	семи (сімом) відрам	семеро відер	сьома (сімома) відрами	(на) семи (сімох) відрах
	восьмеро оленів	восьми (вісьмох) оленів	восьми (вісьмом) оленям	вісьмох оленів	вісьма (вісьмома) оленями	(на) восьми (вісьмох) оленях

Вправа **409**

_{Підручник.} Сторінка

Яке значення виражають дробові числівники? Наведіть приклади. Розгляньте таблицю і проаналізуйте особливості відмінювання дробових числівників

Н.в.	одна третя	дві п'яті	сім восьмих
Р.в.	однієї третьої	двох п'ятих	семи восьмих
Д.в.	одній третій	двом п'ятим	семи восьмим
3.в.	одну третю	дві п'яті	сім восьмих
О.в.	однією третьою	двома п'ятими	сьома восьмими
М.в.	(в) одній третій	(у) двох п'ятих	(у) семи восьмих

Вправа 410

_{Підручник.}
Сторінка

164

Це важливо!

Дробові числівники відмінюємо так:

- 1. Числівники, що позначають цілі частини числа, відмінюємо як кількісні;
- 2. Чисельник дробу відмінюємо як кількісний числівник, знаменник як порядковий: 64/8— шість цілих чотири восьмих, шести цілих чотирьох восьмих, шістьом цілим чотирьом восьмим тощо.

Закріплення вивченого

Помилку у відмінковій формі числівника допущено в рядку

А трьомстам семи

Б сімдесятьом двом

В ста восмидесяти

Г тридцятьох трьох

А трьомстам семи

Б сімдесятьом двом

В ста восмидесяти (BICIMдесяти/BICIMдесятьом)

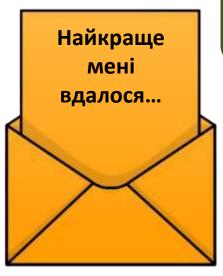
Г тридцятьох трьох

Рефлексія «Загадкові листи»

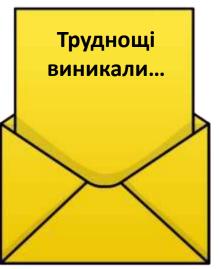
Сьогодні на уроці я навчився/ навчилася...

Найбільше мені сподобалося ...

Обери лист, який ти хочеш відкрити

(щоби відкрити лист, натисніть на нього)

Домашнє завдання

Провідміняти числівники: сорок, дев'яносто, сто, двісті, триста, чотириста, п'ятсот, шістсот, сімсот, вісімсот, дев'ятсот.

Вивчити правила.

Виконати нижче подану вправу.

Сфотографувати письмову роботу та надіслати мені на освітню платформу для дистанційного навчання HUMAN або на електронну адресу

altinbaeva | m@school55.pp.ua

Хай щастить!